

MOTYVUOTA IŠVADA

1. BENDRA INFORMACIJA

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas šioje Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – direkcija) veiklos srityje: **vidaus kontrolės kūrimas, įgyvendinimas, tobulinimas ir vidaus kontrolės vykdymas.**

Analizės tikslas – nustatyti, ar analizuojamoje veiklos srityje yra veiklą veikiančių išorinių ir/ar vidinių ir/ar individualių rizikos veiksnių sudarančių galimybes atsirasti korupcijai ir pasiūlyti korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo priemones.

Analizuotas laikotarpis: nuo 2020 rugpjūčio mėn. iki 2021 m. rugpjūčio mėn.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Administravimo skyriaus vedėja Gabija Daškevičienė.

2. ANALIZĖS REZULTATAI

2.1. Analizuotų ir vertintų teisės aktų ar kitų dokumentų sąrašas

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą vidaus kontrolės kūrimo, įgyvendinimo, tobulinimo ir vidaus kontrolės vykdymo srityje analizuoti šie teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2005 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr. 3-399 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“;
3. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymas Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“;
4. 2018 m. rugpjūčio 22 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-62 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“;
5. 2015 m. rugpjūčio 18 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-47 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“;
6. 2021 m. kovo 1 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-19 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo Pasienio kontrolės punktų direkcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
7. 2018 m. balandžio 27 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-35 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos veiklos rizikos valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
8. 2015 m. spalio 27 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-71 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“;
9. 2018 m. balandžio 25 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-31 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;
10. 2018 m. kovo 22 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-23 „Dėl viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento patvirtinimo“;
11. 2020 m. birželio 22 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-33 „Dėl pasienio kontrolės punktų priskyrimo ir atsakingų asmenų priskyrimo“;
12. 2013 m. vasario 11 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-5 „Dėl valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimo kontrolės“;
13. 2020 sausio 8 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-7 „Dėl Pasienio kontrolės punktuose esančių statinių techninės ir naudojimo priežiūros reikalavimų vykdymo, statinių techninės priežiūros dokumentų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

14. 2020 m. sausio 10 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-11 „Dėl Pasienio kontrolės punktų priežiūros ir remonto darbų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

15. 2021 m. sausio 12 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-4 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos statybos investicijų projektų patikrinimo vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

16. 2020 m. spalio 7 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-48 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių patvirtinimo“;

17. 2021 m. sausio 20 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-6 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie susisiekimo ministerijos tarnybinių lengvųjų automobilių kuro normų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

18. 2005 m. lapkričio 30 d. direkcijos direktoriaus įsakymas Nr. 3-16 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarkos patvirtinimo“;

19. Pasienio kontrolės punktų administravimo skyriaus nuostatai, patvirtinti direkcijos direktoriaus 2019 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 3-74 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos Pasienio kontrolės punktų administravimo skyriaus nuostatų patvirtinimo“;

20. Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatai, patvirtinti direkcijos direktoriaus 2019 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. 3-75 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatų patvirtinimo“.

2.2. Vertinimo metodika

Vertinimo būdas - teisės aktų ir procedūrų peržiūra ir vertinimas.

2.3. Veiklos srities monitoringas

Anksčiau korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas vidaus kontrolės kūrimo, įgyvendinimo, tobulinimo ir vidaus kontrolės vykdymo srityje direkcijoje atliekamas nebuvo.

2.4. Analizės rezultatas

Direkcijos paskirtis yra įgyvendinti pasienio kontrolės punktų plėtros priemonės, vykdyti pasienio kontrolės punktų infrastruktūros priežiūrą ir organizuoti patekimą į pasienio kontrolės punktus. Direkcija turtą valdo patikėjimo teise, siekdama sudaryti tinkamas sąlygas kontrolę kertant Lietuvos Respublikos valstybės sieną atliekančioms valstybės institucijoms vykdyti jų tiesiogines funkcijas.

Vertinta Direkcijos darbuotojų veikla ir administracinės procedūros vykdant *vidaus kontrolės kūrimą, įgyvendinimą, tobulinimą ir vidaus kontrolės vykdymą*.

Analizė atlikta vadovaujantis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Vertinamoje veiklos srityje per vertinamąjį laikotarpį nebuvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir nebuvo užfiksuota kitų tapataus pobūdžio teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė ar tarnybinė atsakomybė, atvejų.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Vertinamoje veiklos srityje direkcijai nėra suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip jai nepavaldūs fiziniai ir / ar juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų ir nėra suteikta įgaliojimų vykdyti kontrolės ar administracinės priežiūros funkcijas.

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai ir atsakomybė yra apibrėžti Pasienio kontrolės punktų administravimo, Statybos ir turto valdymo ir Administravimo skyrių nuostatuose, pareigybių aprašymuose ir procesus reglamentuojančiuose tvarkų aprašuose.

2021 m. kovo 1 d. direkcijos direktoriaus įsakymu Nr. 3-19 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo Pasienio kontrolės punktų direkcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ skyrių vadovai paskirti atsakingais už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą, vidaus kontrolės analizės ir vertinimo atlikimą. Direkcijos direktoriaus vyresnysis patarėjas, tiesiogiai pavaldus direkcijos direktoriui, paskirtas atsakingu už informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą direkcijoje ir informacijos apie vidaus kontrolės vertinimą per praėjusius metus rengimą ir pateikimą Susisiekimo ministerijai, kaip direkcijos steigėjai, iki kiekvienų metų vasario 15 dienos.

Valstybės tarnautojai vykdydami vidaus kontrolę vadovaujasi direkcijos direktoriaus patvirtintomis taisyklėmis ir tvarkų aprašais:

- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos darbo reglamentu;
- Vidaus kontrolės įgyvendinimo Pasienio kontrolės punktų direkcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos veiklos rizikos valdymo tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisyklėmis;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktuose esančių statinių techninės ir naudojimo priežiūros reikalavimų vykdymo, statinių techninės priežiūros dokumentų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktų priežiūros ir remonto darbų organizavimo tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos statybos investicijų projektų patikrinimo vykdymo tvarkos aprašu;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklėmis;
- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarka.

Direkcijos direktoriaus įsakymu yra paskirti už pasienio kontrolės punktuose esančio direkcijos valdomo turto saugojimą ir administravimą atsakingi darbuotojai, keičiantis įstaigos darbuotojams teisės aktas nuolat atnaujinamas.

Direkcijos direktoriaus įsakymu direktoriaus pavaduotojas yra paskirtas kontroliuoti Valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimą direkcijoje, tačiau įsakymas neredaguotas atleidus už kontrolės vykdymą atsakingą pavaduojantį asmenį.

Dalis tvarkų aprašų (Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisyklės, Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarka) nepakeisti atsižvelgiant į pasikeitusias įstatymų nuostatas ir pakeistą direkcijos struktūrą perdavus buhalterinės apskaitos funkcijas Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Vertinamoje veiklos srityje direkcijai nėra suteikta įgaliojimų išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ar kitokias papildomas teises (atsisakyti jas išduoti, sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ir kt.).

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Direkcijos direktorius siekdamas strateginio planavimo dokumentuose direkcijai numatytų tikslų, kuria vidaus kontrolę pagal vidaus kontrolės tikslus, nustatytus Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme. Priimamiems sprendimams nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo. Tačiau informacija apie vidaus kontrolės įgyvendinimą direkcijoje ir informacija apie vidaus kontrolės vertinimą per praėjusius metus teikiama Susisiekimo ministerijai kiekvienais metais iki vasario 15 dienos.

Dalis vidaus kontrolės yra veiksminga finansų kontrolė. Finansų kontrolė viešajame juridiniame asmenyje atliekama vadovaujantis viešojo juridinio asmens vadovo patvirtintomis finansų kontrolės taisyklėmis, reglamentuojančiomis finansų kontrolės organizavimą viešajame juridiniame asmenyje ir finansų kontrolę atliekančių darbuotojų pareigas ir atsakomybę, laikantis tokio nuoseklumo:

1. išankstinė finansų kontrolė, kurios paskirtis – priimant arba atmetant sprendimus, susijusius su turto panaudojimu, prieš juos tvirtinant viešojo juridinio asmens vadovui, nustatyti, ar ūkinė operacija yra teisėta, ar dokumentai, susiję su ūkinės operacijos atlikimu, yra tinkamai parengti ir ar jai atlikti pakaks patvirtintų asignavimų;

2. einamoji finansų kontrolė, kurios paskirtis – užtikrinti, kad tinkamai ir laiku būtų vykdomi viešojo juridinio asmens priimti sprendimai dėl turto panaudojimo;

3. paskesnė finansų kontrolė, kurios paskirtis – nustatyti, kaip yra įvykdyti viešojo juridinio asmens priimti sprendimai dėl turto panaudojimo.

Finansų kontrolės procedūros direkcijoje vykdomos, yra paskirti atsakingi asmenys, tačiau patvirtintos Direkcijos finansų kontrolės taisyklės yra neatnaujintos ir neatitinka realių kontrolės procedūrų.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Vertinama veiklos sritis nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Korupcijos rizikos analizė vertinamoje veiklos srityje anksčiau nebuvo atlikinėjama.

3. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:

1) Nepakankamas procedūrų reglamentavimas:

- Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarka neatitinka realiai vykdomų procedūrų ir procesų.
- Direkcijoje vykdoma išankstinė, einamoji ir paskesnioji finansų kontrolė neatitinka patvirtintų Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisyklių.

2) Nepaskirtas pavaduojantis asmuo atliekant Valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimo direkcijoje kontrolę.

3.1. Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingas vykdytojas (Istaigos pavadinimas)	Įvykdymo terminas	Laukiamas rezultatas
1.	Parengti Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarkos aprašą	Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos	2022-06-01	Vadovaujantis turto apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais parengtas Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos trumpalaikio turto ir atsargų įsigijimo ir nurašymo vidaus tvarkos aprašas
2.	Siekiant užtikrinti veiksmingą išankstinę, einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę, parengti Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisykles	Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos	2022-07-01	Parengta nauja Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansų kontrolės taisyklių redakcija
3.	Paskirti pavaduojantį asmenį atliekant Valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimo direkcijoje kontrolę	Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos	2022-02-01	Parengtas 2013 m. vasario 11 d. direkcijos direktoriaus įsakymo Nr. 3-5 „Dėl valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimo kontrolės“ pakeitimas numatant pavaduojantį asmenį Valstybės biudžeto programos ir programos tikslų įgyvendinimo direkcijoje kontrolei atlikti